

Ενδεικτικές απαντήσεις στα θέματα της Νεοελληνικής Γλώσσας

Ημερήσιων Επαγγελματικών Λυκείων (Νέο Σύστημα)

A1. Στο απόσπασμα από την ομιλία του Ηλία Λυμπέρη θίγεται το θέμα της διασφάλισης των δικαιωμάτων των παιδιών στην εποχή μας και ειδικά σε σχέση με την προστασία τους από τους κινδύνους του διαδικτύου. Προλογίζοντας αναφέρεται στη Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού ως μέσο κατοχύρωσης των δικαιωμάτων του και στο ρόλο της Unicef ως προασπιστή και εγγυητή των δικαιωμάτων που σχετίζονται με την πνευματική εξέλιξη των νέων. Άλλωστε, όπως τεκμηριώνεται από έρευνες της Unicef και του Πανεπιστημίου Αθηνών τα πιο πολλά παιδιά είναι χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Προβληματισμός όμως προκαλείται για την αντιφατική διάσταση του διαδικτύου και για τους ενδεχόμενους κινδύνους που ελλοχεύουν από τη χρήση του. Καταλήγοντας, επισημαίνονται από το συγγραφέα μέθοδοι προστασίας των παιδιών οι οποίες στηρίζονται αφενός μεν στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων της οικογένειας και των ίδιων των παιδιών για την αποφυγή του κινδύνου και αφετέρου στην ενεργοποίηση των εκπαιδευτικών που θα κατευθύνουν σωστά τους μαθητές.

B1. α) Λ

β) Σ

γ) Λ

δ) Σ

ε) Λ

B2 α) Θεματική πρόταση : “ Μπορούμε... κυβερνοχώρο.”

Σχόλια / Λεπτομέρειες : “ Συγκεκριμένα....περιβάλλον.”

Κατακλείδα : δεν έχει

β) Επίκληση στην αυθεντία : “ Σε έκθεση ... δικτύωσης.”

Επίκληση στη λογική με τεκμήρια (στατιστικά στοιχεία και πορίσματα έρευνας):” το 59% των παιδιών ..στο ίντερνετ.”

B3. συμφωνούν # διαφωνούν

δικαίωμα # υποχρέωση

χρήσιμο # άχρηστο

αυστηρή # επιεικής

αποτελεσματική # αναποτελεσματική , ανώφελη

B4. α) « να θωρακίσουμε τα παιδιά»

«έκθεση του παιδιού στην Τεχνολογία»

β) Τα παιδιά μπορούν να «θωρακιστούν» με συγκεκριμένες στρατηγικές για την πρόληψη.

Γ. Επικοινωνιακό Πλαίσιο: Ομιλία

Προσφώνηση: Αγαπητοί καθηγητές, γονείς, συμμαθητές και συμμαθήτριες

Οι κίνδυνοι

- Παθητικοποίηση των νέων - μαθαίνουν στις εύκολες λύσεις - αντικατάσταση του ανθρώπινου εγκεφάλου από μηχανές. Η μυθοποίηση της τεχνολογίας είναι δυνατόν να δημιουργήσει την εντύπωση πως, όπως κάθε τεχνολογικό επίτευγμα, και ο υπολογιστής ισοδυναμεί με την ανάπαυση και την ξεκούραση. Επομένως, δεν υπάρχει λόγος να σκεφτόμαστε, αφού σκέφτονται αυτοί για λογαριασμό μας.
- Απομάκρυνση απ' το βιβλίο.
- Προσκόλληση στο τεχνοκρατικό μοντέλο ζωής, αδιαφορία για γενικότερη πνευματική καλλιέργεια και ηθικές αξίες- υιοθέτηση χρησιμοθηρικής αντίληψης για τη ζωή. Άγχος από τους γρήγορους ρυθμούς της εξέλιξης των υπολογιστών και από την προσπάθεια των ανθρώπων να προλάβουν τις εξελίξεις αυτές και να τις αφομοιώσουν
- Αποξένωση σε διαπροσωπικό επίπεδο στο πλαίσιο μικρών θεμελιωδών ομάδων, π.χ. οικογένεια. Οι σχέσεις γίνονται πιο ψυχρές - τυποποιούνται.
- Προοδοπληξία του ανθρώπου - απομάκρυνση από παράδοση κι άλλες υψηλές πνευματικές αξίες.
- Κωδικοποίηση της γλώσσας, άρα και αλλοίωση της.
- επιχειρείται και επιτυγχάνεται ευκολότερα η πολιτιστική διείσδυση κι επιβολή των αναπτυγμένων χωρών στις αναπτυσσόμενες.
- Κίνδυνος μαζοποίησης χειραγώγησης - ιδιαίτερα για τους αναπτυσσόμενους λαούς, γιατί οι Η/Υ χρησιμοποιούν τεχνολογία υψηλής στάθμης και ελέγχονται ως επί το πλείστον από τις αναπτυγμένες χώρες.
- Προώθηση κυκλωμάτων παιδεραστίας, πορνείας, ναρκωτικών και γενικότερα φαινομένων, κοινωνικής νοσηρότητας.
- Η διείσδυση της πληροφορικής σ' όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας έκανε εύκολη την πρόσβαση και διαχείριση πληροφοριών που αφορούν την ιδιωτική ζωή του ατόμου. Ακόμη και συστήματα υψηλής

- ασφάλειας είναι δυνατό να απασφαλιστούν και να διαρρεύσουν πληροφορίες προσωπικής φύσης.
- Περιστεύεται η κοινωνικότητα του ατόμου από τη δυνατότητα που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες πληροφόρησης και η τηλεματική για τηλεργασία, τηλεεκπαίδευση, τηλεξυπηρέτηση. Εγκλωβισμός σε μία εικονική πραγματικότητα.
 - Εθισμός του ατόμου στην ευκολία, στην άνεση, στη μείωση της ενεργητικότητας και της προσωπικής έρευνας.
 - Οι υλιστικές προτεραιότητες του μονοδιάστατου ανθρώπου οδηγούν. - στην αδιαφορία για πνευματική καλλιέργεια, στην απομάκρυνση από υψηλές αξίες, ιδανικά, στην αποστασιοποίηση από συλλογικές δραστηριότητες, στο άγχος, την υπερένταση.
 - Η προπαγάνδα ακροδεξιών και ναζιστικών ιδεών.
 - Η πορνογραφία και το οργανωμένο έγκλημα σε βάρος ανήλικων κυρίως χρηστών.
 - Οι ολέθριες οικονομικές και ψυχικές επιπτώσεις των ηλεκτρονικών τυχερών παιχνιδιών μέσω του Ίντερνετ.
 - Η δυνατότητα να καταγράφονται και να αποθηκεύονται προσωπικά δεδομένα, που αποτελεί σοβαρότατο κίνδυνο για την ελευθερία του ατόμου.
 - Η κυριαρχία της αγγλικής γλώσσας διεθνώς, η συρρίκνωση και η αλλοίωση των άλλων γλωσσών. Ιδιαίτερη κακοποίηση υφίσταται η ελληνική γλώσσα με το γλωσσικό μόρφωμα που χρησιμοποιούν χρήστες του Διαδικτύου, το γνωστό ως «GREEKLISH».

Προτάσεις για την προστασία των παιδιών

- Επιβλέποντας τα κατά τη διάρκεια της ενασχόλησης τους με το Διαδίκτυο.
- Με προγράμματα με τα οποία ελέγχεται η πρόσβαση τους στο Διαδίκτυο.
- Συμβουλεύοντας τα να αποκρύπτουν τα προσωπικά τους στοιχεία.
- Ελέγχοντας το ηλεκτρονικό τους ταχυδρομείο.
- Κινώντας το ενδιαφέρον τους και για άλλες σημαντικές για την ανάπτυξη τους και τη μόρφωση τους ασχολίες, π.χ. αθλητισμός, μελέτη βιβλίων, παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων κ.λπ.
- Ο νέος δεν πρέπει να προσκολλάται τυφλά και να αποχαυνώνεται μπροστά στην οθόνη του υπολογιστή τις περισσότερες ώρες της ημέρας του, γιατί αυτό τον οδηγεί γενικά σε μια χρησιμοθηρική και στεία τεχνοκρατική αντίληψη για ηθικές αξίες. Χρειάζεται λοιπόν μέτρο, σωστή καθοδήγηση από τους φορείς αγωγής, υπεύθυνη και συνετή χρήση των Η/Υ και στροφή και σε άλλα ενδιαφέροντα, ποικίλες μορφές ψυχαγωγίας, ώστε ο νέος να μην είναι μονοδιάστατος αλλά να βρίσκει τις απαραίτητες ισορροπίες.
- Επίσης, είναι απαραίτητο το παιδί να έρχεται και σ' επαφή με την παράδοση για ν' αποφύγει τον κίνδυνο να γίνει προοδόπληκτος. Κι εδώ πάλι είναι καθοριστική η συμβολή των φορέων αγωγής.
- Ο ρόλος του δασκάλου της τάξης είναι σύνθετος και καθοριστικός. Ασφαλώς εκείνος εποπτεύει τη μαθησιακή διαδικασία, αφού χρησιμοποιεί τον Η/Υ ως μέσο για να διδάξει κάτι στους μαθητές. Είναι εκείνος ο οποίος μπορεί να

αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα του εγχειρήματος με τον έλεγχο του επίπεδου των γνώσεων των μαθητών του. Οφείλει, λοιπόν, να παρακολουθεί στενά την πορεία και πρόοδο του κάθε μαθητή, είτε δουλεύει μόνος του με τον Η/Υ είτε μέσα σε ομάδα, ώστε να επεμβαίνει εξισορροπητικά - διορθωτικά, όταν και όπου υπάρχει ανάγκη, για να καλυφθούν κενά, αδυναμίες ή παραλείψεις στη μαθησιακή διαδικασία.

- Χαρακτηριστικό είναι επίσης το μορφωτικό - οικονομικό - πολιτισμικό υπόβαθρο των παιδιών και ουσιαστικά των οικογενειών τους. Αυτό τους μειώνει ή τους αυξάνει σε μεγάλο βαθμό τη δυνατότητα χρήσης και αξιοποίησης της νέας τεχνολογίας. Είναι, επομένως, αποφασιστικής σημασίας η συμβολή της οικογένειας και των γονέων. Αν υπάρχει Η/Υ στο σχολείο, πρέπει να υπάρχει και στο σπίτι για κατ' οίκον εργασία. Οι γονείς πρέπει να είναι ικανοί και πρόθυμοι να βοηθήσουν το παιδί, έστω και μόνο ψυχολογικά, μέσω του γόνιμου διαλόγου, να του καλλιεργούν το ενδιαφέρον για τις νέες τεχνολογίες, βοηθώντας το να συνειδητοποιήσει ότι οι αδαίες σχετικά με την πληροφορική και τη χρήση Η/Υ θα είναι οι λειτουργικά αναλφάβητοι του καιρού τους.
- Τα ΜΜΕ και ιδιαίτερα η τηλεόραση μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων έχουν χρέος να ενημερώνουν και να ευαισθητοποιούν τα άτομα από πολύ νεαρή ηλικία, βοηθώντας τα να μνηθούν στον κόσμο των Η/Υ . Την ίδια στιγμή, βέβαια, οφείλουν να τους ανοίγουν και άλλους ορίζοντες, δίνοντας ερεθίσματα και για άλλες δημιουργικές ενασχολήσεις, ώστε ν' αποφευχθούν η μηχανοποίηση και η τυποποίηση.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

Φιλολογική Ομάδα Φροντιστηρίου Άλμα

Βλάχση Δήμητρα

Βλάχση Ιωάννα

Βόλλαρη Ξακουστή

Λούπη Βιβή

Παναγιωτοπούλου Όλγα

Παναγοπούλου Πένη

Πανοπούλου Ιωάννα

Παπαδόπουλος Σάκης

Τσουκαλά Αναστασία